

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Pohdintoja vapaan sivistystyön selvitys- ja tutkimustarpeista

Ideariihii vapaan sivistystyön tutkimuksesta 24.8.2022

Pohdintaa vapaan sivistystyön selvitys- ja tutkimustoimintaa tukevista rakenteista 1/3

- Panostukset asioihin, joihin voimme OKM:ssä vaikuttaa (vrt. korkeakoulujen autonomia ja tieteen vapaus)
- Pitkäjänteinen kehittäminen on tullut mahdolliseksi nyt, kun OPH:ssakin on 2 vapaan sivistystyön asiantuntijan virkaa
- Vapaa Sivistystyö ry:n SVV-verkoston rahoitus siirrettäisiin yleisavustuksen piiriin (ei enää hankerahoituksella)
- Vapaan sivistystyön keskusjärjestöt voivat hakea ministeriöltä hankeavustusta selvitysten (tai tutkimusten) tekoa varten. Tätä mahdollisuutta ei ole täysimääräisesti hyödynnetty, vaikka strategisesti merkittäviä selvitys-/tutkimusaiheita on.

Pohdintaa vapaan sivistystyön selvitys- ja tutkimustoimintaa tukevista rakenteista 2/3

- Olisiko tarvetta hallituskausikohtaiselle vapaan sivistystyön tutkimukselle jostakin ajankohtaisesta ja strategisesti merkittävästä aiheesta (vrt. VN TEAS –toiminta, mutta pidempikestoinen ja OKM:n myöntämä rahoitus)?
 - Esim. rahoitus kolmelle vuodelle, yhdelle monivuotiselle tutkimushankkeelle tai kahdelle pienimuotoisemmalle hankkeelle.
- Aikataulu voisi olla esim. seuraavanlainen:
 - Tutkimuskohteiden ehdottaminen seuraavaa hallituskautta varten kesään 2023 mennessä (OKM, OPH, vapaan sivistystyön keskusjärjestöt, SVV-verkosto, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ym.)
 - Uuden hallitusohjelman julkaisemisen jälkeen tutkimushankkeen kilpailutus syksyllä 2023
 - Tutkimushankkeen toteutus 2024-2026, tulosten julkaisu vaalikeväänä 2027

Pohdintaa vapaan sivistystyön selvitys- ja tutkimustoimintaa tukevista rakenteista 3/3

- Onko vapaassa sivistystyössä olemassa aiheita, joista ei ole tietoa, vaikka sitä tarvittaisiin, ja joita tulisi siksi tutkia pitkäaikaistutkimuksella?
- Vapaa sivistystyö Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimuksessa?
- Ministeriön ja Opetushallituksen (hankintayksiköiden) näkökulmasta olisi tärkeä saada tietoa:
 - Vireillä olevista selvityksistä ja tutkimuksista, jotta emme tietämättämme tee hankintaa samasta aiheesta
 - Tutkimuksesta/tutkimushankkeesta, jota ei voidakaan toteuttaa korkeakoulun tutkimukseen varatulla perusrahoituksella (tai muulla tutkimusrahoituksella, esim. EU), mutta joka olisi vapaan sivistystyön kannalta strategisesti merkittävä

Luonnostelua selvitys-/tutkimustarpeista 1/2

Ajankohta esim. Aiheita esim.

2022 Ikäihmisten sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen*

2022 Koronapandemiaan liittyvä selvitys ikäihmisten digitaidoista, medialukutaidosta, resilienssistä ja yksinäisyydestä/yhteisöllisyyden puutteesta*

2022 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat vapaan sivistystyön oppilaitoksissa ja niiden laatu*

2022 Vapaan sivistystyön rahoituksen kehitys 1998-2022*

2022 Maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksen arviointi

2023 #MeToo vapaassa sivistystyössä ja taiteen perusopetuksessa

2023 Jälkiarviointi vapaan sivistystyön lakiuudistuksen 2010-2011 vaikutuksista

2023 Vapaan sivistystyön tunnettuus

2023 Vapaan sivistystyön kustannushyödyt ja arviointimenetelmät

2023 Kansanopistojen pitkien linjojen oppivelvollisuuden piiriin kuuluvien opiskelupaikkojen riittävyys

2023 Kunnalliset vapaan sivistystyön oppilaitokset TEA-viisariin

2024 Romanien ylisukupolviset kokemukset vapaasta sivistystyöstä

2024 Uudistettu tutkintoon johtamaton koulutus –tiedonkeruu (jatkossakin joka vuosi?)*

2024 Yhdenvertaisuussuunnittelun digitaalisen raportointityökalun kehittäminen ja tiedonkeruun pilotointi vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Yhteistyössä Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa, jos YVV:ssä on kiinnostusta.

(*työn alla)

Luonnostelua selvitys-/tutkimustarpeista 2/2

Ajankohta esim.	Aiheita esim.
2024	Kestävä kehitys/Ekologinen kestävyys/Ympäristövastuullisuus vapaan sivistystyön oppilaitoksissa
2024	Laaja kokoava tutkimus oppivelvollisuuden laajentamisen tavoitteiden toteutumisesta, toimeenpanon onnistumisesta ja uudistuksen vaikuttavuudesta (ml. kansanopistot)
2024	PIAAC-tuloksia ennakoiva selvitys vapaan sivistystyön osalta?
2024	PIAAC-tutkimuksen ensimmäiset tulokset
2025	Laatutyö VST-oppilaitoksissa?
2025	Digitalisaation tila ja kehittämistarpeet vapaan sivistystyön oppilaitoksissa
2025	Vapaan sivistystyön opiskelijaprofiili 2024 (osana Tutkintoon johtamatonta koulutus –tiedonkeruuta)
2026	Seuraava teema ikääntyvistä/ikäihmisistä
2026	Jälkiarviointi vapaan sivistystyön maahanmuuttajien lukutaitokoulutuksen lakiuudistuksesta
2027	Jälkiarviointi vapaan sivistystyön (ja taiteen perusopetuksen?) vapaatavoitteisten koulutusten saamisesta valtakunnallisen Koski-tietovarannon piiriin ja lakiuudistuksen tosiasiallisista vaikutuksista oppilaitosten toimintaan
2027	Seuraava teema tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta vapaassa sivistystyössä
2027	Jatkuvan oppimisen uudistuksen vaikutukset vapaaseen sivistystyöhön
2028	Seuraava teema kestävästä kehityksestä/ekologisesta kestävydestä/ympäristövastuullisuudesta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa
2030	Vapaan sivistystyön opiskelijaprofiili 2029 (osana Tutkintoon johtamatonta koulutus –tiedonkeruuta)

Kiitos!

Kysymyksiä? Kommentteja?